

Ulloq/Brevdato: 21-02-2020
Suliap/Sags nr. 2018 - 1513
All/Dok. nr. 12887782

Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Allakkiaq

2018-imi pinngitaaliissummik unititsisarneq tarnimikkullu nappaatilinnut tunngatillugu pinngitaaliissummik iliiuseqartarneq

Pinngitsaaliissummik unititsineq nammineersinnaajunnaarsitsineruvoq. Tarnimikkut napparsimasunik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliiuseqartarneq pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 12. juni 2019-imeersumi kapitalit pingauanni ima allassimasoqarpoq:

§ 7. Pinngitsaaliissummik napparsimavimmut unitsitsineq, tak. § 8-10, imaluunniit pinngitsaaliissummik uninngatitsineq, tak. § 11 taamaallaat pisinnaapput napparsimasoq pineqartoq silanngajaarpat imaluunniit tamatumunnga sanilliunneqarsinnaasumik pissuseqarpat, kiisalu pineqartup nakorsarneqarnissaa siunertaralugu nammineersinnaajunnaarsinneqannginnissaa illersorneqarsinnaanngippat, makku pissutigalugit:

- 1) qanoq issusiata ajorunnaarsinneqarnissaata ilimanassusia imaluunniit malunnaateqartumik aamma pingaaruteqartumik taamak iliortoqanngippat peqqissartornera malunnartumik ajornerulissammat, imaluunniit*
- 2) pineqartup imminut navianartorsiortissinnaanera imaluunniit allanik navianartorsiortitsisinnaanera qanittut aamma malunnartut kinguneqarsinnaasutut isigineqarpat.*

Pinngitsaaliissummik unitsitsinerit, tigummigallagassanngortitsinerit aalaakkiinerillu pissaanermillu atuinerit nukersornertallit, peqqissaanermik suliallit pinngitsaaliissummik uninngareernerup imal. tigummigallaareernerup kiisalu aalaakkeereernerup nukersorfiginnereernerullu kingorna, pinngitsaaliissummik iliiuserisanut nalunaarsuiffimmik nassiussinerisigut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmut nalunaarutigineqartarput.

Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini pinngitsaaliissummik iliiuseqarnernik nalunaarsuviit nalunaarsukkallu, pinngitsaaliilluni iliiutsinik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu, kiisalu uninngavimmit angerlartitaanermut atatillugu isumaqatigiissusiorneq ataqatigiissaakkanillu pilersaarusionerq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 18, 2. december 2013-imeersumi kapitali-imi 2-milu ima allassimasoqarpoq:

“§ 1. Peqqinnissaqarfiup immikkoortuini tarnimikkut nappaatillit uninnganerannut katsorsartinnerannullu atatillugu nammineersinnaajunnaarsitsiviusinnaasuni allatullu pinngitsaaliissummik iliuseqarfiusinnaasuni, pinngitsaaliissummik iliuseqarnernut nalunaarsuiveqassaaq.

..

§ 16. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqqarfimmi nakorsaaneq iliuserisanik §§ 2-10-mi , §§ 13-14-imilu pineqartunik, Nunatsinni Nakorsaaneqqarfimmut nalunaaruteqartassaaq.”

Pinngitsaaliissummik iliuseqarnernut nalunaarsuiffiit Nunatsinni Nakorsaaneqqarfimmit pissarsiarineqartut pinngitsaaliissummik unitsitaasimasunik tigummigallagaasimasunillu naatsorsuinermit atorineqarput, allakkiallu naggataani aalaakkiinerit nukersorfiginninnerillu pillugit kisitsisit nassuiarneqarput.

1. Pinngitsaaliissummik unitsinneqartut

Tabeli 1: Ukioq 2018-imi pinngitsaaliissummik unitsinneqartut unitsinneqarnermini ukiumikkut agguataarneqarnerat, kiisalu nakorsarneqarnissaq siunertaralugu unitsitaasut (peqqissuseq) aammallu navianassuseq pillugu unitsitaasut agguataarneqarneri.

	<20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	>69	Katillugit (%)
Peqqissuseq	3	5	5	0	2	0	0	15
Navianassuseq	3	11	4	0	4	1	1	24
Katillugit (%)	6 (15,4 %)	16 (41,1%)	9 (23,1 %)	0 (0 %)	6 (15,4 %)	1 (2,6 %)	1 (2,7 %)	39* (100 %)

* Politiit ukiumoortumik naatsorsueqqissaarnermit kisitsisaanni 2018-imi 46-it pinngitsaaliissummik unitsinneqarsimanerat takuneqarsinnaavoq. Taamaammat Nunatsinni nakorsaaneqqarfiup kisitsisaataanni 39-iusunit assigiiingissutsip annertunera takuneqarsinnaavoq. Politiit oqaloqatigereerneranni napparsimmavimmiit pinngitsaaliissummik unitsinneqarnissamik qinnuteqaataasut politiit pissarsiarineqartartut tamatigut pinngitsaaliissummiuk unitsitaanermik kinguneqartanngitsut politiilli nalunaarsugaanni pinngitsaaliissummik unititsinermit peqataanertut nalunaarsimaannartartut inerniliivugut.

Pinngitsaaliissummik unitsinneqartut amerlassusaat

2018-imi napparsimasuni 38-iusuni 39-eriarluni pinngitsaaliissummik unititsisoqarsimanagera, tabeli 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Taakkunannga angutit 23-iupput 15-illu arnaallutik. Angut ataaseq 2018-imi marloriarluni pinngitsaaliissummik unitsinneqarsimavoq.

Napparsimasut 15-it (38,5 %) nakorsarneqarnissaq siunertaralugu unitsitaasut (peqqissuseq) tunngavigalugu pinngitsaaliissummik unitsitaapput 24-illu (61, 5%) navianassuseq pissutigalugu pinngitsaaliissummik unitsitaallutik (tabeli 1).

Tamatuma saniatigut tabelimi 1-imi 39-iusunit arfinillit inuusuttuaraanerit takutinneqarpoq (ukiui<20).

Taakkunani ataaseq 18-it inorlugit ukioqarluni.

Tabeli 2: 2018-imi pinngitsaaliissummik uninngatinneqartut amerlassusaat

	Innutaasut 100.000 iugaangata ¹	Pinngitsaaliissummik unitsinneqartut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut unittunut tamanut sanilliullugit amerlassusaat (procentinngorlugit) ³
Angutit	81,3	15,1 %
Arnat	56,6	13,2 %
Katillugit	69.6	14,3 %

1. 2018-imi ukiup qiteqqunnerani innuttaasut (1. juli)

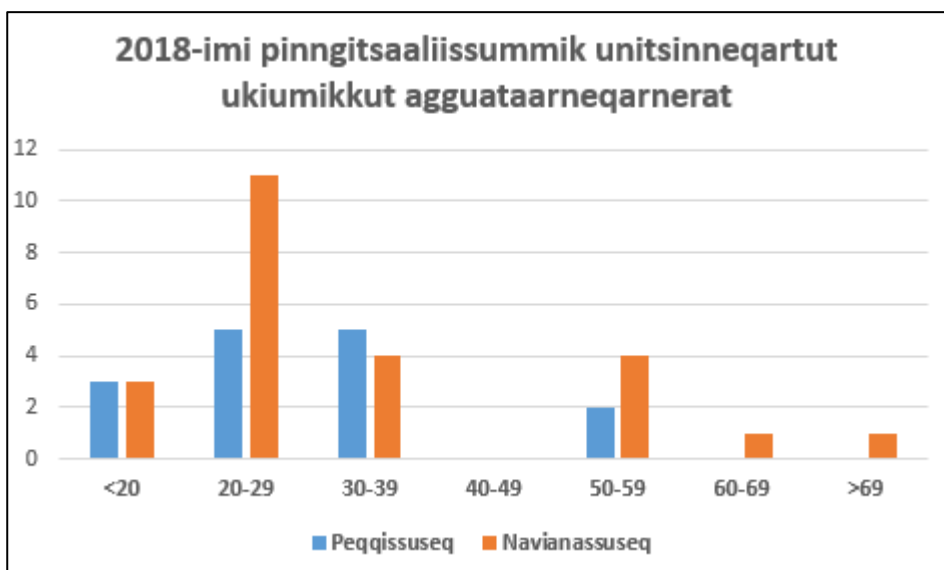
2. 2018-imi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut unittut pillugit Peqqinnissaqarfiup qullersaqarfianit kisitsisit.

Innuttaasut 100.000-iuppata katillugit 69,6 pinngitsaaliisummik unitsitaasimanagerat tabelimi 2-mi takuneqarsinnaavoq. Tamatuma peqatigisaanik tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut unittunut sanillunneritigut katillugit 14,3 % pinngitsaaliisummik unitsitaasimapput.

Danmarkimi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortanut 2017/2018-imi unittut 12,6 %-ii pinngitsaaliisummik unitsinneqarsimasut, kisitsisit Sundhedsstyrelseersut takutippaat (1).

Ullormi pinngitsaaliisummik unitsitaanermiit qassinik ukioqarneq

Pinngitsaaliisummik unittup inuuia ullorlu pinngitsaaliisummik unitsittaaffik aallaavigalugit ukiut naatsorsorneqarput.

Takusutissiaq 1: Ukiumikkut agguataarneqarnerat.

Pinngitsaaliisummik unitsinneqartut amerlanersaat (takusutissiaq 1) 20-it 29-illu akornanni ukioqarput. Ullormi pinngitsaaliisummik unitsitaaffimmi agguaqatigiissisineri 31,9 -nik ukioqarput ukiusalu 17-iniit 73-inut nikerarnerat ataani tabelimi 3-mi takutinneqarpoq.

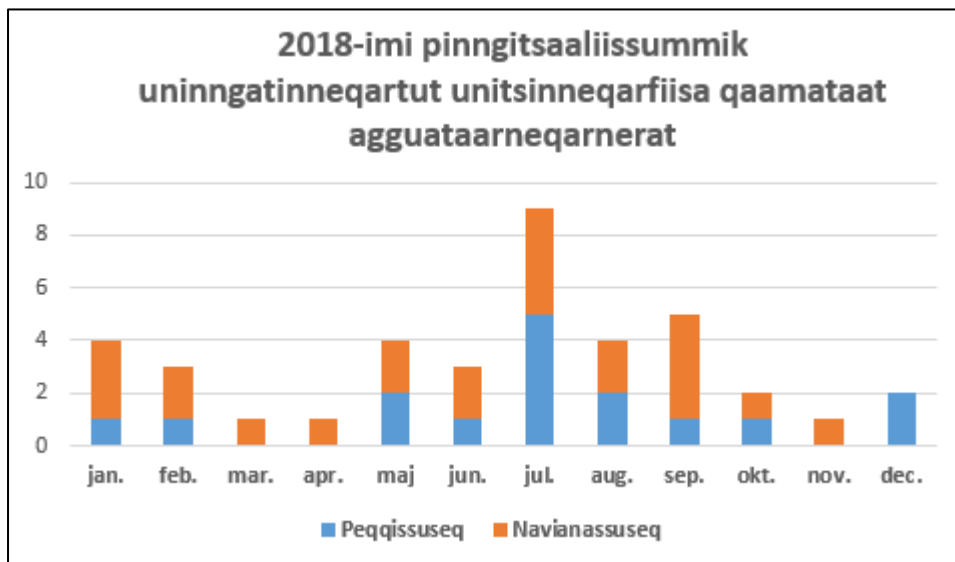
	Inuusunnerpaat	Utoqqaanerpaat	Agguaqatigiissillugit
Ukiut	17	73	31,9

Pinngitsaaliisummik uninnganerup sivisussusaa

Pinngitsaaliisummik uninnganermi ullut uninngaviusut pinngitsaaliisummik unititsineriit tamatuma taamaatinneqarnissaata tungaanut aallartiffia naggataalu ilanngullugit kisinneqarput.

Ikinnerpaat	1
Amerlanerpaat	92
Pinngitsaaliisummik uninnganerit agguaqatigiissillugit	16,1

Pinngitsaaliissummik uninnganerit agguaqatigiisillugit ullunik 16,1-inik sivissuseqarnerat, sivikinnerpaap ullormik ataatsimik sivissunerpaallu ullunik 92-inik sivissuseqarnerat tabelimi 4-mi takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 2: Pinngitsaaliissummik unitsitaasut qaammatinut agguataarneqarnerat.

Pinngitsaaliissummik unititsinernik qaammatikkaarlugit agguataarinq isigissagaanni, ukiup ataatsip ingerlanerani nikerarnera takuneqarsinnaavoq (takussutissiaq 2). Juuli qaammat pinngitsaaliissummik unitsinneqartut amerlanerpaapput, ikinnerpaallutillu marsimi, apriliimi novembarimilu. Tamatuma peqatigisaanik marsimi, apriliimi novembarimilu peqqissuseq tunngavigalugu pinngitsaaliissummik unititsisoqanngilaq. Decembarimilu navianassuseq tunngavigalugu pinngitsaaliissummik unititsisoqarani.

2. Pinngitsaaliissummik uninngatitsineq

§ 11. Inummik, Dronning Ingridip Napparsimavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortoqarfimmi uninngatinneqartumik pinngitsaaliissummik uninngatitsinissaq pisinnaavoq, nakorsaanerup § 7-imi piumasaqaataasut eqqortinneqarsimasutut nalililerpagit.

Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannit nr. 11, 12. juni 2019-imeersumit tigusaq, napparsimasup nammineq piumassutsiminik unitsinneqarsimasup pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallarsinnaaneraniq isumaqarpoq. Taamaalilluni nammineq piumassutsiminik unittoq uninnganermini arlaleriarluni pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallarsinnaavoq.

	<20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	>69	Katillugit (%)
Peqqissuseq	2	10	1	2	3	1	0	19
Navianassuseq	4	2	2	1	0	0	0	9
Katillugit	6	12	3	3	3	1	0	28
(%)	(21,4 %)	(42,9 %)	(10,7 %)	(10,7 %)	(10,7 %)	(3,6 %)	(0,0)	(100,0 %)

Qulani tabelimi 5-imi 2018-imi nunatsinni pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallartut amerlassusaat takutinneqarpoq. Tabelimi takuneqarsinnaasutut 2018-imi katillugit 28-it pinngitsaaliissummik uninngatinneqarsimapput.

Pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut napparsimasunut 25-inut agguataarsimapput taakkunannga pingasut marloriarlutik uninngatinneqarallarsimallutik.

Tamatuma peqatigisaanik navianassuseq tunngavigalugu uninngatinneqarallartunit (32,1 %) peqqinneq tunngavigalugu uninngatinneqarallartut amerlanerunerat (n=19, 67,9 %) tabelimi 5-imi takutinneqarpoq

Tabeli 6: 2018-imi pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut amerlassusaat.

	Innutaausut 100.000-iugaangata ¹	Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasunut tamanut sanilliullugit pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut amerlassusaat (procentinngorlugit) ²
Angutit	57,6	10,7 %
Arnat	41,5	9,6 %
Katillugit	50,0	10,3 %

1. 2018-imi ukiup qiteqqunnerani innuttaasut (1. juli)

2. 2018-imi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut unittut pillugit Peqqinnissaqarfiup qullersaqarfianit kisitsisit.

Pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut innuttaasut 100.000-iugaangata katillutik 50-iunerat tabeli 6-imi takuneqarsinnaavoq. Tamatuma peqatigisaanik tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamut unittunut sanilliunnerini katillugit 10,3 %-it pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallarsimapput.

2017/2018-imi Danmarkimi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortanut unittut amerlassusaannut sanilliunnerini katillugit 9,7 %-it pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallarnert kisitsisit Sundhedsstyrelseersut takutippaat (1).

Napparsimasup pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallarnermiit ukiui

Pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallarnermi ullut amerlassusaat, ulloq uninngatinneqarallalerfik tamatumalu atorunnaarsinnissaa ilanngulligit naatsorsorneqarput.

Tabeli 7: 2018-imi pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut ukiui

	Inuusunnerpaat	Utoqaanerpaat	Agguaqatigiissillugit
Ukioq	14	61	30,4

Ukiui agguaqatigiissikkaanni ulloq uninngatinneqarallarnermiit 30,4 inik ukioqarput, inuusunnerpaaq 14-inik ukioqarluni utoqaanerlu 61-inik ukioqarluni (tabeli 7).

Takussutissiaq 3: 2018-imi pinngitsaaliissummik uningatinneqarallartut ukiuisa agguataarneqarnerat.

Napparsimasut pinngitsaaliissummik uningatinneqarallartut amerlanersaat 20-it 29-illu akornanni ukioqarput.

Tamatuma peqatigisaanik 28-iusunit inuusuttuaqqat (<20 ukiullit) katillugit arfiniliusut takussutissiami 3-mi takutinneqarpoq.

Taakkunannga ataaseq, 14-inik 15-inillu ukioqarluni pinngitsaaliissummik uningatinneqarsimalluni.

Tabeli 8: 2018-imi pinngitsaaliissummik uningatinneqarallannerit sivissususaat.	
Sivikinnerpaaq	3
Sivisunerpaaq	211
Agguaqatigiissillugit	31,9

Agguaqatigiissillugit ullut uningatinneqarallartut 31,9-upput, pinngitsaaliissummik uningatinneqarallannerisalu sivissususaat 3-iniit 211-inut (ullut 100 aamma ullut 111, katillugit) nikerarluni (tabeli 8 takuuk).

Takussutissiaq 4: 2018-imi pinngitsaaliissummik uningatinneqarallartut qaammatinut agguataarlugit.

Pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut amerlassusaat ukiup ingerlanerani nikerarput (takussutissiaq 4). Maaji qaammat pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallatoqanngilaq. Pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartut januaarimi amerlanerpaapput marsimi, majimi juulimi novembarimilu ikinnerpaalutik.

Februarimi peqqissuseq tunngavigalugu pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartoqanngilaq. Marsii, juulimi, oktoberimi novemberimilu navianassuseq tunngavigalugu pinngitsaaliisummik uninngatinneqarallartoqarani.

3. Aalaakkiineq nukersorfiginninnerlu

Aalaakkiinerit imal. nukersorfiginninnerit amerlassusaat immersugassat ataasiakkaat aalaakkiinnermut nukersorfiginninnermulluunniit uppersaataitallit sivissusaat apeqqutaatinnagu, immikkut pisutut kisinneqarput. Napparsimasup ataatsip aalaakkerneqarnerit imal. nukersorfigineqarnerit pinngitsaaliisummik unitsitaanermi pinngitsaaliisummilluunniit uninngatinneqarallarnermi arlaleriarlutik misigisinnaavaat.

Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi, kapitalit arfernanni ima allassimasoqarpoq:

“Sukaterussineq il.il.

Pinngitsaaliisummik sukaterussineq

§ 21. *Pinngitsaaliisummik sukaterussinermi qiterut, paffinnut aamma singernernut ungerutit kiisalu aqqatit taamaallaat atorneqarsinnaapput.*

Imm. 2. Pinngitsaaliisummik sukaterussineq taamaallaat atorneqarsinnaavoq napparsimasup ima iliornissaa pitsaaliorneqartariaqarpata:

- 1) immiut ajoqusersinnaanera imaluunniit allanik timaasigut imaluunniit peqqissusiisigut ajoqusiisinnaanera ilimananarluinnarpat,*
- 2) napparsimasoqatiminik malersuinissaa imaluunniit assigisaanik peqqarniitsumik ajortumik pinissaa, imaluunniit*
- 3) annikigisassaannigitsumik aserorterinissaa.*

..

§ 24. *Inuk peqqinnissaqarfiup immikkoortoqarfiisa arlaanni uninngasoq uninngatinneqarsinnaavoq kiisalu pisariaqarpat pissaaneq atorlugu immikkoortotaqarfimmut uninngatitsivimmut allamut ingerlanneqarluni, § 21, imm. 2-mi piumasaqaatit eqquutsinneqarpata. Inunnut kapitali 3-mi maleruaqqusat naapertorlugit nammineersinnaajunnaarsinneqarsimasunut pissaaneq pisariaqartoq atorneqarsinnaavoq, taakua immikkoortotaqarfimmi sulii uninnganissaat qulakkeerniarlugu.”*

Tabeli 9: 2018-imi pinngitsaalilluni aalaakkiinerit nukersorfiginninnerillu				
	Aalaakkiineq	Qiterusiineq	Paffinnik/singernernik aalaakkiineq	Katillugit
Katillugit	19	23	22	63
Napparsimasut amerlassusaat	9	18	15	24
Angutit amerlassusaat	3	13	10	15
Arnat amerlassusaat	6	5	5	9
Ikinnerpaat	1	1	1	1
Amerlanerpaat	7	4	6	7

2018-imi qiterut, paffinnut/singernernut aalaakkiisutit nukersorfiginnillunilu aalaakkiinerit katillugit 63-iunerat, qulaani tabelimi 9-imi takutinneqarpoq.

Napparsimasoq ataaseq 2018-imi uninngatilluni 17-eriarluni aalaakkerneqarsimavoq nukersorfigineqarsimallunilu, uani napparsimasoq ukiukitsaq pineqarpoq. Taanna napparsimasoq ukiukitsaq 2018-imi uninnganermi arfineq marloriarlugu nukersorfigalugulu

aalaakkerneqarsimavoq, sisamariarlugu qiteruserlugu aalaakkerneqarsimalluni singernermigullu/paffimmigullu arfinileriarluni aalaakkerneqarsimalluni.

Nukersorfiginnineq aalaakkiinertalik

19-eriarluni aalaakkiisoqarpoq. Napparsimasut qulaaluat aalaakkerneqarput taakkunannga pingasut angutaapput arfinillilu arnaallutik (tabeli 9).

Taakkulu nukersorfigalugit aalaakkerneqarsimasut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasut tamarmik 6,6%-eraat. Inuusunnerpaaq aalaakkerajunneqarnerusimasorlu arfineq marloriarluni aalaakkerneqarsimavoq. Taanna aamma, aallaakkerneqarnerit arlaat nal. ak. arfinillit sinnerlugit siviussuseqarmat, siviunerpaamik aalaakkerneqarsimavoq.

Danmarkimi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasut 4,4%-ii uninnganermi aalaakkerneqarsimanerat Sundhedsstyrelsimit kisitsisit takutippaat (1).

Qiterummik aalaakkiineq

23-eriarluni qiterusiilluni aalaakkiisoqarsimanera tabelimi 9-imi takutinneqarpoq. Napparsimasut katillugit 18-it qiteruserlugit aalaakkerneqarsimapput taakkunannga 13 -it angutaapput tallimallu arnaallutik. Taakkulu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasunut tamanut sanilliullugit 8,4 %-eraat.

Danmarkimi 2018-imi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasunut tamanut sanilliullugit qiteruserlugit aalaakkikkat katillugit 5,1 %-iusut, "Bedre psykiatri"-mit kisitsisit takutippaat (2).

Tabeli 10: 2018-imi ullut unnuallu aalaakkiiffiusut nukersorfiusullu amerlassusaat

	ulloq unnuarlu<1	Ullut unnuallu 1-2	Ullut unnuallu 2-5	Ullut unnuallu < 5
Qiterusikkat	4	4	5	5

Qiterusikkat aalaakkiinerit 23-iusuni ullut unnuallu marluk (nal. ak. 48-it) sinnerlugit siviussuseqartut qiterusikkat aalaakkerneqarsimasut quliusut tabelimi 10-mi takutinneqarput.

Qiterusiilluni aalaakkiinerup allartiffia atorunnaarfialu pillugit uppersaatissat amigarmata, qiterusiilluni aalaakkiinerit tallimat ullut unnuallu amerlassusaannik naatsorsuineri ilanngunneqanngillat. Taakkunanili qiterusiilluni aalaakkiinerni paasissutissatigut amigaatilinni marlunni, ullut unnuallu pingasut sinnerlugit siviussuseqarnerat takuneqarsinnaavoq. Immersukkani marlunni pineqartuni aallartinneraniit ullut unnuallu pingasut qaangiutereerneranni nakkutilliisimaneq imal. malitseqartitsisoqarsimanera takuneqarsinnaavoq.

Immersukkat uppersaatissatigut amigaateqartut ilaanni ataatsimi ukiukitsumik qiterusiilluni aalaakkiineq pineqarpoq.

Paffikkut/singernikkut aalaakkiineq

22-eriarluni paffikkut/singernikkut aalaakkiisoqarsimavoq, ikinnerni napparsimasooq ataaseq ataasiarluni paffimmigut/singernermit aalaakkerneqarpoq amerlaneruilu napparsimasooq ataaseq arfinileriarluni paffimmigut/singernermit aalaakkerneqarluni, uani pineqarpoq napparsimasooq ukiukitsooq. Napparsimasut paffikkut/singernikkut aalaakkerneqarsimasut (tabeli 9) katillugit 15-iupput, taakkunannga qulit angutaapput tallimallu arnaallutik.

Paffikkut/singernikkut aalaakkiineq siviunerpaaq ullut unnuarlu arfinillit sinnerlugit siviussuseqarpoq.

Paffikkut/singernikkut aalaakkiinernit 22-iniit sisamat ullut unnuallu marluk (nal.ak. 48-it) sinnerlugilluunniit siviussuseqarpoq).

Paffikkut/singernikkut aalaakkiinerit marluk ilanngunneqanngillat uppersaataataat amigarmata. Amigartunik uppersaataatillit ilaat ataaseq ukiukitsumut tunngassuteqarpoq.

Napparsimasup pinngitsaaliissummik aalaakkerneqarnermi nukersorfigineqarnermiluunniit ukiui

Napparsimasup inuuia pinngitsaaliissummillu ulloq aalaakkerneqarfik imal. nukersorfigineqarfik aallaavigalugu ukiui naatsorsorneqarput. Napparsimasoq ataaseq arlaleriarluni aallaakkerneqarsimappat nukersorfigineqarsimappalluunniit, ulloq siullermik taamaalisooqarfiusoq napparsimasup ukiuini naatsorsuineri atorineqarpoq.

Tabeli 11: Pinngitsaaliissummik aalaakkikkat imal. nukersorfigisat ukiui

	Inuusunerit	Utoqqaanerit	Ukiui agguaqatigiissillugit
Ukiui	14	73	30,0

Agguaqatigiissillugit 30,0 -inik ukioqartut ukiuulu 14-iniit 73-inut nikerartut tabelimi 11-mi takutinneqarput.

Matunik parnaarsinerit

Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi, kapitalit arfernanni ima allassimasooqarpoq:

“ § 28. Napparsimasoq immikkoortortaarfimmut unitsinneqarnerminut atatillugu immikkoortortaarfiiup peqqusersorneqarnera pillugu ilisimatinneqassaaq, tamatumunnga ilanngullugit immikkoortortaarfimmi immikkoortut mikinerusut matui paarnaarneqarsinnaassut, tassa immikkoortortaarfimmi immikkoortunik mikinerusunik peqarpat.

§ 29. Nakorsaq immikkoortortaarfimmi matut parnaarneqarnissaat pillugu aalajangersinnaavoq, taamaattorli napparsimasut inaannut matut pinnagit, makkununga tunngasut:

- 1) napparsimasut kapitali 3 naapertorlugu nammineersinnaajunnaarsinneqarsimasut, kiisalu*
- 2) napparsimasunut siunertarinngisaminnik imminnut annertuumik ajoqusernissaminnut navianartorsior-tittunut, tak. § 24. “*

Tabeli 12: 2018-imi matunik parnaarsinerit

	Nap. amerlassusaat	Angutit	Arnat	Sivikinnerit	Sivisunerit	Katillugit
Katillugit	36	22	14	22	14	47

Matunik parnaarsinerit napparsimasunut 36-inut agguataakkat katillutik 47-nerat, taakkunanngalu angutit 22-iunerat arnallu 14-iunerat tabeli 12-mi takutinneqarpoq.

Napparsimasunit tallimanit marloriarlutik matunik parnaarunneqarput, ataaseq pingasoriarluni parnaarunneqarpoq, ukiukitsorlu tallimariarluni parnaarunneqarluni.

Pissaanermik atuilluni eqqissisaatinik nakorsaatitortinneqarneq

Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi, kapitalit arfernanni ima allassimasooqarpoq:

”§ 14. Pinngitsaaliissummik nakorsaasoqarnera taamaallaat inunnut napparsimavimmi pinngitsaaliissummik uninngatitsineqarnissamat piumasaqaatinik naammassinnissimasunut, tak. § 11, atorineqarsinnaavoq

§ 25. Napparsimasup annertuumik eqqissiviitsutut pissuseqartup pitsanngoriaateqarnissaanut pingaaruteqartumik sunniuteqassapat, taava nakorsaq aalajangiisinnaavoq pisariaqartillugu napparsimasup pissaanermik atuilluni eqqissisaammik nakorsaatitortinneqarnissaanik.”

Tabeli 13: 2018-imi pissaanermik atuilluni eqqissisaamik nakorsaatitortinneqarneq

	Nap. amerlassusaat	Angutit	Arnat	Sivikinnerit	Sivisunerit	Katillugit
Katillugit	22	17	5	1	8	45

Amerlanertigut eqqissiviillorneq pissutigalugu 45-riarluni napparsimasunut 22-inut (angutit 18-it arnallu tallimat) pissaanermik atuilluni eqqissisaatinik nakorsaatitortitsisoqarpoq, tabeli 13-ip takutippaa.

Marlullu amerlanerpaanik arfineq pingasoriarlutik pissaanermik atuilluni eqqissisaammik nakorsaatitortitaasimallutik, taakunanilu pineqartuni ataaseq napparsimasooq ukiukitsuuvoq.

Taakkulu pissaanermik atuilluni eqqissisaatinik nakorsaatitortitaasut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasut tamarmik sanilliukkaani 8,1%-eraat.

Danmarkimi 2017/2018-imi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasunit sanilliussermi 8,3 %-it pissaanermik atuilluni eqqissisaatinik nakorsaatitortinneqarsimanerat Sundhedsstyrelsimit kisitsisit takutippaat (1).

Najoqqutarisat:

1)

Sundhedsstyrelsen. *Monitorering af tvang i psykiatrien: 2017-IMI JUULIP AALLAQQAATAANIIT 2018-IMI JUUNIP 30-ANNUT NAATSORSUKKAT*

Uani pissarsiassaavoq: <https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/psykisk-sygdom/~media/9756456420DC4720A03C2FEEE735923E.ashx>

2)

Bedre psykiatri. Uani pissarsiassaavoq: <https://bedrepsykiatri.dk/tvang/>